

GESTASYONEL DİYABET

Op. Dr. Sevcan DEMİR¹

GİRİŞ

Gestasyonel diabetes mellitus (GDM) ilk kez gebelik sırasında başlayan veya tanı konulan herhangi bir derecedeki glukoz intoleransıdır(1,2).

İlaça gerek duyulmayan yani diyetle regüle olan GDM; A1GDM, ilaçla regüle olabilen GDM ise A2GDM olarak sınıflandırılmıştır(1).

Gestasyonel diabetes mellitus maternal ve fetal komplikasyon artışı ile ilişkilidir, bu nedenle tanınması çok önemlidir. Bununla birlikte uluslararası tarama testi ve kabul edilen tanı kriterleri ise hala belirsizdir. Gestasyonel diabetes mellitus prevalansı, uygulanan tarama yöntemlerine ve tanısal sınır değerlerine bağlı olarak değişir.

Dünya genelinde her altı gebelikten birinin hiperglisemi ile ilişkili olduğu tahmin edilmektedir ve bunların %84 ü GDM olarak sınıflandırılmaktadır(3,4).

Tarihsel olarak bakıldığında ise gestasyonel diyabet taraması hastaların geçmişini, aile öyküsünü ve geçmiş obstetrik öykülerini sorgulamaya dayanıyordu. Ancak bu şekilde gestasyonel diyabetlilerin yarısından azı tespit ediliyordu. 1973 de yapılan bir çalışmayla birlikte 50 gr lık OGTT (Oral Glukoz Tarama Testi) ile tarama yapılmaya başlandı. Bu test çok güvenilir bir yöntemdir ve bugün de Amerika Birleşik Devletlerindeki kadın doğum uzmanlarının yaklaşık %95'i GDM taraması için bu yöntemi kullanmaktadır(1,5,6,7,8).

GDM tanısı koymak için 2 güncel yaklaşım vardır. Tek adımlı yaklaşımda, tek bir 75 gr OGTT yapılırken, iki adımlı yaklaşımda 50 gr OGTT kullanılarak başlangıç taraması yapılır. Testin sonucuna göre eşik veya daha yüksek bir glukoz değeri tespit edilirse hastaya birkaç gün sonra 100 grlık doğrulayıcı OGTT uygulanır.

¹ Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Batman Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi
e-mail:drsevcanacar@gmail.com

şekerini izler ve hastaları bir endokrinologa yönlendirir. Bu uygulama kadın doğum uzmanının yükünü azaltır, sağlık hizmeti maliyetlerini düşürür ve ihtiyacı olanlara en uygun bakımı sunmaya yardımcı olur.

KAYNAKLAR

- 1) Quintanilla Rodriguez BS, Mahdy H. Gestational Diabetes. 2020 Aug 23. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2020 Jan-. PMID: 31424780.
- 2) Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams Obstetrics, 24e. McGraw-hill; 2014. [Google Scholar]
- 3) Alejandro EU, Mamerto TP, Chung G, Villavieja A, Gaus NL, Morgan E, Pineda-Cortel MRB. Gestational Diabetes Mellitus: A Harbinger of the Vicious Cycle of Diabetes. *Int J Mol Sci*. 2020 Jul 15;21(14):5003. doi: 10.3390/ijms21145003. PMID: 32679915; PMCID: PMC7404253.
- 4) Poon L.C., Simmons D., Hyett J.A., Da Fonseca E.B., Hod M. The first-trimester of pregnancy—A window of opportunity for prediction and prevention of pregnancy complications and future life. *Diabetes Res. Clin. Pract.* 2018;145:20–30. doi: 10.1016/j.diabres.2018.05.002. - DOI - PubMed
- 5) Committee on Practice Bulletins—Obstetrics. ACOG Practice Bulletin No. 190: Gestational Diabetes Mellitus. *Obstet Gynecol*. 2018 Feb;131(2):e49-e64. [PubMed]
- 6) Coustan DR. Gestational diabetes mellitus. *Clin. Chem*. 2013 Sep;59(9):1310-21. [PubMed]
- 7) Jawad F, Ejaz K. Gestational diabetes mellitus in South Asia: Epidemiology. *J Pak Med Assoc*. 2016 Sep;66(9 Suppl 1):S5-7. [PubMed]
- 8) Spaight C, Gross J, Horsch A, Puder JJ. Gestational Diabetes Mellitus. *Endocr Dev*. 2016;31:163-78. [PubMed]
- 9) Bhatena R.K. Insulin resistance and the long-term consequences of polycystic ovary syndrome. *J. Obstet. Gynaecol*. 2011;31:105–110. doi: 10.3109/01443615.2010.539722. - DOI - PubMed
- 10) Gutaj P., Zawiejska A., Mantaj U., Wender-Ożegowska E. Determinants of preeclampsia in women with type 1 diabetes. *Acta Diabetol*. 2017;54:1115–1121. doi: 10.1007/s00592-017-1053-3. - DOI - PMC - PubMed
- 11) Koivunen S, Viljakainen M, Männistö T, Gissler M, Pouta A, Kaaja R, Eriksson J, Laivuori H, Kajantie E, Vääräsmäki M. Pregnancy outcomes according to the definition of gestational diabetes. *PLoS One*. 2020 Mar 5;15(3):e0229496. doi: 10.1371/journal.pone.0229496. PMID: 32134959; PMCID: PMC7058278.
- 12) Plows JF, Stanley JL, Baker PN, Reynolds CM, Vickers MH. The Pathophysiology of Gestational Diabetes Mellitus. *Int J Mol Sci*. 2018 Oct 26;19(11):3342. doi: 10.3390/ijms19113342. PMID: 30373146; PMCID: PMC6274679